

**DETALJNI IZVEDBENI NASTAVNI PROGRAM**

Studijski program:  
**Preddiplomski  
Likovna pedagogija**

Akademski godina:  
2023./2024.



Akademija  
primijenjenih  
umjetnosti  
Sveučilišta u Rijeci

**OSNOVNI PODACI O PREDMETU**

Naziv predmeta	Povijest umjetnosti srednjeg vijeka					
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Danijel Ciković					
Asistent/ asistentica	Mag. Tajana Kraus					
Status predmeta (obvezni ili izborni)	<b>obvezni</b>			izborni		
Broj ECTS - a: 3	<b>Zimski semestar</b>			<b>Ljetni semestar</b>		
	P	V	S	P	V	S
	2		1			
Vrijeme konzultacija	Nakon nastave i prema dogovoru					
Kabinet	14 c					
Telefon						
e-mail	dcikovic@uniri.hr					
Web stranica predmeta						

**OPIS PREDMETA****Ciljevi predmeta**

Usvajanje znanja o likovnoj umjetnosti srednjeg vijeka od kraja antike (6. – 7. stoljeće) do pojave renesanse (prva polovica 15.stoljeća). Ovo razdoblje obuhvaća okvirno slijedeća kulturno povijesna i umjetničko stilska razdoblja: „barbarizirana“ kršćanska umjetnost kasne antike, predromanička umjetnost, romanička umjetnost, gotička umjetnost. Upoznaju se sve vrste likovnih proizvoda (urbanizam, arhitektura, kiparstvo, slikarstvo uporabni predmeti), a zbog dominantne uloge kršćanske religije posebno se predstavlja umjetnost u njejoj liturgičkoj i devocionalnoj uporabi te interpretacija likovnih djela u ključu kršćanske ikonologije. Uz najvažnija djela svjetske povijesti umjetnosti upoznaju se i primjeri iz nacionalne umjetničke baštine.

**Korespondentnost i korelativnost programa**

Korespondira s predmetom Uvod u likovne umjetnosti i Teorija umjetnosti.

**Očekivani ishodi učenja (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja / vještina)**

Student će biti u stanju:

- opisati i razumjeti osobine povijesnih likovnih djela; opisati i razumjeti osobine pojedinih kulturno povijesnih i stilskih razdoblja
- primijeniti metodu stilske analize na pojedina djela te utvrditi njihovu stilsku, povijesnu i kronološku pripadnost
- opisati i razumjeti ulogu i svrhu likovnog djela u pojedinim povijesnim epohama
- razlikovati likovna djela iz različitih epoha
- usvojiti metodu tumačenja likovnog djela u povijesnom kontekstu
- razlikovati kritički - povijesnu interpretaciju likovnog djela iz prošlosti od općenite estetske valorizacije

**Sadržaj predmeta**

Sustavno i u kronološkom nizu prikazuju se proizvodi ljudskih ruku i likovna djela u razdoblju srednjeg vijeka. Svaka epoha i civilizacija razvila je specifične oblike likovnog govora (stil). Likovna ostvarenje iz davnih epoha ne gledamo samo kao umjetnička djela već su ona i dokumenti o načinu života i kulturnoj razini pojedine epohe. Likovna djela iz prošlost predstavljaju

najrječitija svjedočanstva o civilizacijskim dometima ljudskog roda.							
<b>FIZIČKA NASTAVA (koncentrirana nastava u kombinaciji s 40% nastave online) Model A i model B</b>							
Predavanja Seminari i radionice Vježbe Samostalni zadaci Multimedija i Internet				Obrazovanje na daljinu Konzultacije Laboratorij Mentorski rad Terenska nastava Ostalo			
<b>ONLINE NASTAVA</b>							
<b>Predavanja</b> <b>Seminari i radionice</b> Vježbe Samostalni zadaci Multimedija i Internet				<b>Konzultacije</b> Mentorski rad Terenska nastava Ostalo, navesti (projektna nastava i sl)			
Obveze studenata (opisati): Pohađanje predavanja i seminara, aktivnost na seminaru. Izrada pisanog rada kojega se teme preuzima na početku semestra i izlaganje iste. Tom se prilikom određuje opseg, sadržaj i datum predaje rada.							
Praćenje i ocjenjivanje studenata <ul style="list-style-type: none"> <li>• Označiti masnim slovima (boldom) samo relevantne kategorije i umjesto nulnih vrijednosti unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti ECTS-a</li> <li>• ukupan broj bodova u različitim kategorijama odgovara ukupnoj vrijednosti ECTS-a predmeta</li> </ul>							
Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		<b>Seminarski rad</b>	<b>0,5</b>	Eksperimentanli rad	
<b>Pismeni ispit</b>	<b>1,5</b>	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu: (Kolokviji ili evaluacije studenata sukladno Pravilnikom o studiranju Akademije) Student za prolaznu ocjenu mora prikupiti barem 1 bod iz gore navedenih kategorija							
Obvezna literatura H. W. Janson, <i>Povijest umjetnosti</i> , Varaždin, 2005. (odgovarajuća poglavlja) M. Pelc, <i>Povijest umjetnosti u Hrvatskoj</i> , Zagreb, 2012. (odgovarajuća poglavlja)							
Dopunska literatura <i>Hrvatska umjetnost – povijest i spomenici</i> , Zagreb, 2010. (odgovarajuća poglavlja)							
Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta Evaluacija							
<b>POPIS NASTAVNIH JEDINICA – TEMA; ZIMSKI SEMESTAR 2020./2021.</b>							
Red.broj	Tema						
1	Pojam srednjeg vijeka, kršćanstvo i umjetnost, umjetnost prijelaza kasne antike u srednji vijek, „barbarska umjetnost“.						
2	Ranosrednjovjekovna umjetnost (ključne riječi: predromanika, životinjski stil, irsko-saksonske iluminacije, Book of Kells, langobardska umjetnost, Cividale, karolinška umjetnost, Aachen – kapela Karla Velikoga, samostan Lorsch, tlocrt samostana S. Galena, otonska umjetnost).						
3	Predromanička umjetnost u Hrvatskoj (ključne riječi: Sv. Donat u Zadru, pluteji Sv. Nedjeljice, Sv. Križ u Ninu, crkve križnog, trolisnog, osmerolisnog tlocrta,						

	reljefi i ciborij iz Novigrada, lapidarij u Balama, crkva Sv. Spasa na Cetini, Majstor koljanjskog pluteja, Starohrvatska umjetnost, Višeslavova krstionica, Muzej hrvatskih arheoloških spomenika.
4	Romanička umjetnost, arhitektura (ključne riječi: travej, bačvasti svod, križni svod, trompa, pandantiv, pojasnica, slijepe arkade, prostorni ritam romaničke bazilike, aditivno progresivna struktura, Saint Sernin u Toulouseu, katedrala u Autunu, San Miniato al Monte i baptisterij u Firenci, Pisa).
5	Romanička umjetnost, kiparstvo i slikarstvo (ključne riječi: reljefi portala Sv. Petra u Moiscu, portal kipara Gislebertusa u Autunu, Vezley, romanički klasicizam, kipari Wilgelm i Antelami, freske u crkvi S. Angelo in Formis, freske iz Saint-Savin-sur-Gartempe, katalonske freske, venecijansko bizantsko slikarstvo kupole Sv. Marka).
6	Romanika u Hrvatskoj (ključne riječi: crkva sv. Stošije i sv. Krševana u Zadru, crkva sv. Eufemije u Rabu, zvonik splitske katedrale, Rudine, Radovan, Buvina, Sveti Lovreč Pazenatički i Hum u Istri, crkva sv. Foške kod Peroja, splitska romanička slikarska škola).
7	Gotička umjetnost, arhitektura (ključne riječi: konstruktivni sustav gotičke arhitekture, kontraforni sustav, lebdeći luk, ritam i usmjerenja gotičkog prostora, rebro, križno-rebrasti svod, fijala, klaustar, dvoranska crkva, Saint-Denis, Notre-Dame u Parizu, mrežasti svod, Chartres, perpedikularni stil u engleskoj, venecijanska cvijetna gotika).
8	Gotička umjetnost, kiparstvo i slikarstvo (ključne riječi: zapadni portal katedrale u Chartresu, naracija, naturalizam, prostornost, internacionalna gotika, „meki stil“, Claus Sluter, Nicola i Giovanni Pisano, Lorenzo Ghiberti i početak renesanse, Cimabue, Duccio, Giotto, poliptih).
9	Gotika u Hrvatskoj (ključne riječi: franjevačke crkve, zagrebačka katedrala, crkva sv. Marka u Zagrebu, zvonik katedrale u Trogiru, Mihoje Brajkov – klaustar franjevačkog samostana u Dubrovniku, stećak, škrinja sv. Šimuna).
10	Kasna gotika u Hrvatskoj (ključne riječi: Bonino da Milano, Blaž Jurjev Trogiranin, Dujam Vušković, Petar de Riboldis, Mateo Moranzon, Andrija Aleši, Juraj Dalmatinac).
11	Gotičko slikarstvo 14. stoljeća u Italiji (ključne riječi: Giotto, Ambrogio Lorenzetti, Simone Martini, Gentile da Fabriano, Paolo Veneziano).
12	Gotička umjetnost uže regije (ključne riječi: „Istarske freske“, Draguč, Pazin, Beram, Hrastovlje, franjevačka crkva u Puli, svetište crkve sv. Nikole u Pazinu, lopica, Oprtalj, Vincent iz Kastva, Majstor Albert iz Konstanz, Meštar Anton s Padove).
13	Gotički spomenici u Rijeci – teren.
14	Baština srednjovjekovne umjetnosti kao dio evropske civilizacije (ključne riječi: slika objekt - slika pripovjest, simbolika, uzvišenost, liturgija i organizacija arhitektonskog prostora, liturgički namještaj i predmeti, iluminacija).
15	Zaključna razmatranja, test, dogovor za ispite

<b>KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE</b>			
<b>ISHODI UČENJA</b>	<b>SADRŽAJ</b>	<b>AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)</b>	<b>METODE VREDNOVANJA</b>
<p>Studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- primijeniti metodu stilske analize na pojedina djela i utvrditi njihovu stilsku, povijesnu i kronološku pripadnost razdoblju predromanike, romanike i gotike</li> </ul>	<p>Slušanje izlaganja, odnosno predavanja; rasprave u manjim grupama o određenoj temi, točnije o pristupu pojedinom likovnom djelu; čitanje i analiza tekstova u stručnoj literaturi o odabranom likovnom djelu; u sklopu predavanja, ali i seminarara demonstracija pojedinih koraka analize likovnog djela; individualni rad na izradi seminarskog rada</p>	<p>Izlaganja / Predavanja / Terenski rad</p>	<p>Seminarski rad (usmena i pismena provjera)</p>
<p>Studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- opisati i razumjeti ulogu i svrhu likovnog djela u razdoblju predromanike, romanike i gotike</li> </ul>		<p>Rasprave</p>	<p>Provjera znanja / ispit (pismena provjera)</p>
<p>Studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- usvojiti metodu tumačenja likovnog djela u povijesnom kontekstu predromanike, romanike i gotike</li> </ul>		<p>Učenje otkrivanjem</p>	